

Sasu Pimiän ja Mari Paavolaisen häät 1911

Vanhhat kuvat rakkaista muistoja ja kysymystenkin herättäjiä

Kuvan taakse on kirjoitettu:

Kivennavan kirkonkylä 10.8.1911

Lehtori Juho Aleksanteri Pimiän häät. morsian Mari Pietarin tr. Paavolainen. Henkilöt vasemmalta: Joos[eppi] Arra, Alice Paavolainen, Pekka Paavolainen, Annikki Arra, Oskari ja Katri Kaakonkalvo, ?, Erkki Paavolainen, J.A. ja Mari Pimiä, Anna ja Mikko Paavolainen. Lapset: Lauri, Eino ja Olavi Paavolainen, Hannele Arra, Aulis Paavolainen ja Hilikka Arra.

Kuvattu Mikko Paavolaisen puutarhassa eli vanhassa Pietari Paavolaisen kauppatalossa, joka siirtyi 1912 Pietari Käävälle. Viimeisiä perhejuhlia Pietarin vanhassa kauppiastalossa.

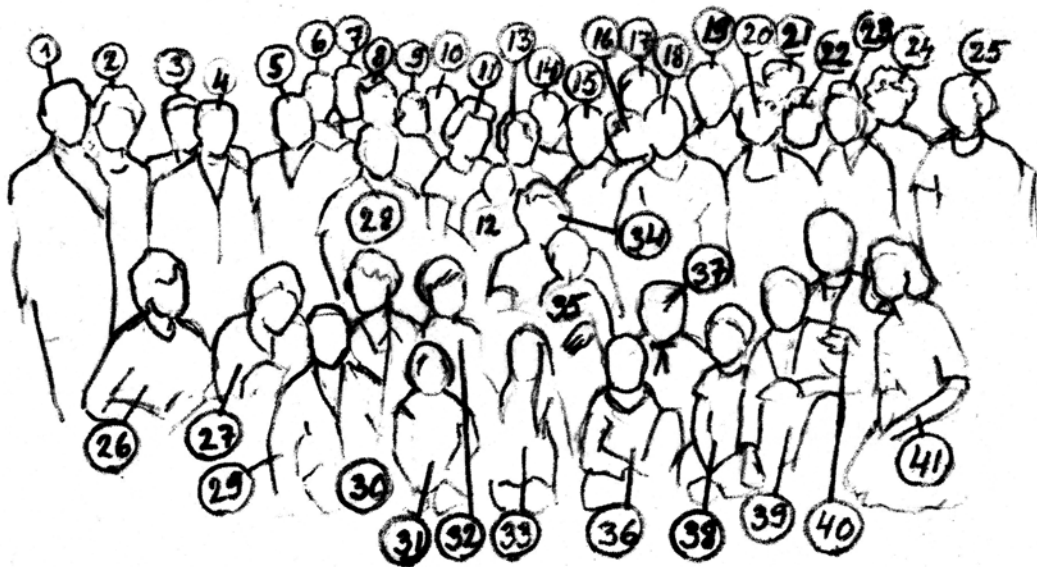
? = onko mahdollisesti Vesta Paavolainen? Missä silloin on Johannes Paavolainen? Ottiko kenties valokuvan? Heidän lapsistaan on kuvassa mukana Aulis Paavolainen; olisiko hänen vieressään vasemmalla Maire-sisar, ei Hannele Arra? Missä on Mairen ja Auliksen pikkuveli Reino?

J. A. on Juho Aleksanteri eli sulhanen
Miksi morsiamella on niin tiukka ilme?
Kuka tietää?

Elsa Paavolaisen 70-vuotispäivät 19.8.1962

1. Tauno Hämäläinen, 2. Maire Hämäläinen (s. Paavolainen), 3. Ilpo Pimiä, 4. Risto Veltheim, 5. Uolevi Pimiä, 6. Minnami Paavolainen (s. Herlin), 7. Eero-Pekka Paavolainen, 8. Juhani Pimiä, 9. Kyllikki Joensuu, 10. Väinö Joensuu (Elsan veli), 11. Ritva Paavolainen (s. Peltonen) sylissä 12. Pirjo Paavolainen (Kajanto), 13. Katri Veltheim (s. Paavolainen), 14. Oma Martti Paavolainen, 15. Jaakko Paavolainen, 16. Martta Paavolainen, 17. Matti Paavolainen, 18. Laura Tötterman (Elsan serkku), 19. Pentti Arra, 20. Mari Pimiä (s. Paavolainen), 21. Reino Paavolainen, 22. Maj-Liisa Paavolainen (s. Merisuo), 23. Helkky Paavolainen (Reijonen), 24. Ester "Esse" Pimiä (s. Andersson), 25. Maria Arra (s. Pasanen)

26. Raija Hurmalainen (s. Hämäläinen), 27. Lou-Lou Pimiä (Vaske), 28. ~~Eveliina~~ Pimiä (s. Virtanen), 29. Matti Heikinpoika Arra, 30. Ilta Pimiä (Sysiö), 31. Hanna Veltheim (Lindberg), 32. Riitta Veltheim (Wikström), 33. Anu Pimiä, 34. Elsa Paavolainen (s. Joensuu) sylissä 35. Paula Paavolainen (Koskimäki), 36. Panu Pimiä, 37. Pentti Paavolainen, 38. Laura Veltheim (Asikainen), 39. Hannu Heikinpoika Arra, 40. Valto Veltheim, 41. Marjut Hämäläinen (Popelka)

AURINKOINEN PERHEKUVA PORISTA

Toimitus sai iloisen perhevalokuvan ja sydämällä koristellun kirjeen Porista Kaija Nurmiselta. Hän oli osallistunut Kangasalla sukukokoukseen ja kirjoitti kuulumisiaan Marjutille ja Mirkulle, kun lehteen oli pyydetty aineistoa. Heinä- elokuun vaihteessa tuli useita kirjeitä ja valokuvia, joista tämä juttu on koottu.

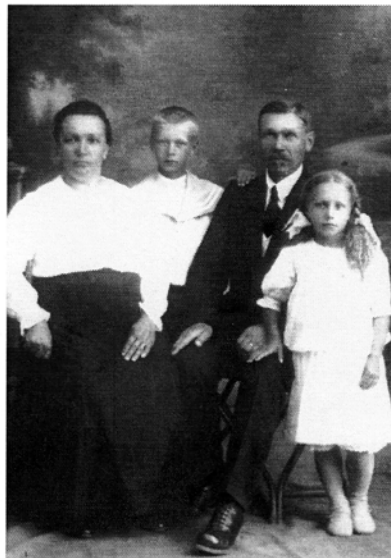
Selvisi, että Kaija Nurminen on Emmi Valmun (Anna Emilia Valmu, o.s. Paavolainen) tytär. Emmi Valmu taas oli kasvanut Terijoen Kellomäellä ja hänen isoisänsä Matti Antinpoika (T 31) oli keskihaaraa yksi Tirttulan seitsemästä veljeksestä. Matin poika Pietari tai Pekka (T 55) toimi poliisina Kellomäellä ja siellä tämä vaimonsa Loviisan kanssa kasvatti lapsensa Antin ja Emmin. Äiti Loviisa oli Konnunkylästä ja Siikandereita. Pekka Matinpojalla

oli myös sisar Hanna, joka oli avioitunut Käävän sukuun. Tämä ja muuta kiinnostavaa käy ilmi Emmi Valmun vuoden 1996 (n:o 20) sukulehteen kirjoittamista elävistä kuvauksista, jossa vilahtelee paljon Kivennavan ja Terijoen serkusparvea. Hän kirjoitti samaan lehteen myös Hämeenlinnan vuoden 1947 sukukokouksesta ja sen järjestelyistä.

Kaija Emmintytär Nurminen kirjoitti siis seuraavat kirjeet, jotka kaikki puhuvat hänen äänellään.

Emmi ja Viljo Valmu lapsineen 1950-luvun alkupuolella. Lapset vasemmalta: Laila, Anja ja Juhani sekä rusettipäinen Kaija, postin lähettäjä.

Yläkuva: Pietari Matinpojan perhe. Vasemmalla äiti Loviisa (o.s. Siikander), Antti Einari, isä Pietari Matinpoika ja Anna Emilia eli Emmi.
Vasemmalla: Emmi ja Viljo Valmu.

Porissa 21.7.2008

Marjut !

Maj-Liisa yllytti kirjoittamaan. Ajattelen vain, että sinulla on paljon muutakin kuin tätä sukulaistyötä. – Minulla on nyt kova tarve ottaa yhteyttä sukulaisiin, mutta ei nykyvälineitä [tietokonetta?] eikä auttajiakaan tällä hetkellä. Toisen pojan perhe tekee muuttoa ulkomaille (Etelä-Korea) ja he asustavat kolmine lapsineen tässä kunnes pääsevät lähtemään. Kelpaisiko tuo kuva lehteen... Ajattelin, jospa se herättäisi kysymyksiä ja saisin ehkä joitain vastauksia. Anja [Emmintytär Valmu] on nykyisin Ihalainen. Kansakoulunopettaja miehensä kuoli äskettäin. Lapsia on 8, lastenlapsia 42. Seuraavaakin sukupolvea on jo alulla. Asuttavat Pohjois-Suomea.

Ohessa perhevalokuvia eri sukupolvista

Äitini Emmi Valmu istumassa kotitalomme verannan kai-teella Hämeenlinnassa.

Emmin äiti Loviisa Paavolainen o.s. Siikander Hämeenlinnan kotitalomme saunarakennuksen edessä. Kaija kyykyssä Loviisa-mummun vieressä. Loviisa-mummu asui viimeiset vuotensa takanamme olevassa hellahuoneessa. Siellä hän "tikkasi" täkkejä lähes loppuunsa asti. Miun pikkumummuin!

Porin Leppäkorvessa 23.7.2008

Tervehdys sukulaiset!

Onnea ja kaikkea hyvää teille kaikille!

Voisiko olla jouluihin pikkulehti perinteisempää työstettäessä... jos hyväksytte, esittäkää ajatus omananne. Kilpailun tapainen, yksi juttu, yksi runo, yksi kuva, kaikille tarkoitettu. Raati valitsee" Yksi valintakriteeri voisi olla lehteen laitton helppous. Kirjoitellaan.

Eilen soitin Helkylle. Leo viihtyi puhelimesta. antoi hyviä Korea-ohjeita! Kimmo ja Junmo olivat mummulassa. Kimmo puhui minulle koreaa! Ajatelkaa mikä suku! – En ole ikinä heitä nähnyt, puolella korvalla kuullut äidin puheita. Nyt katsoin sukulehden viimeistä aukeamaa. Kiitos, kiitos.

Porissa 2.8.2008 klo viis

Tervehdys

Viime torstaina, 31.7.2008 Jussi täytti 35 vuotta. Vietimme kaunista kesäpäivää Bastuskärisä Reposaaren kupeessa. Siellä on SPR:n Satakunnan piirin kesäpaikka. Aviosippiani Heimo on toiminut kyseisen järjestön työntekijänä Jussin olemassaolon ajan. Viime syksystä lähtien Heimo on ollut eläkkeellä. Kesäisin hän on vetänyt virkistys ym leirejä Pastuskerissa. Hän oli oikein elementissään siellä. Oli muitakin syitä kokoontua. Jussi muuttaa perheineen Etelä-Koreaan. Sukulehden innoittamana patistin perhekuntani kuvaan.

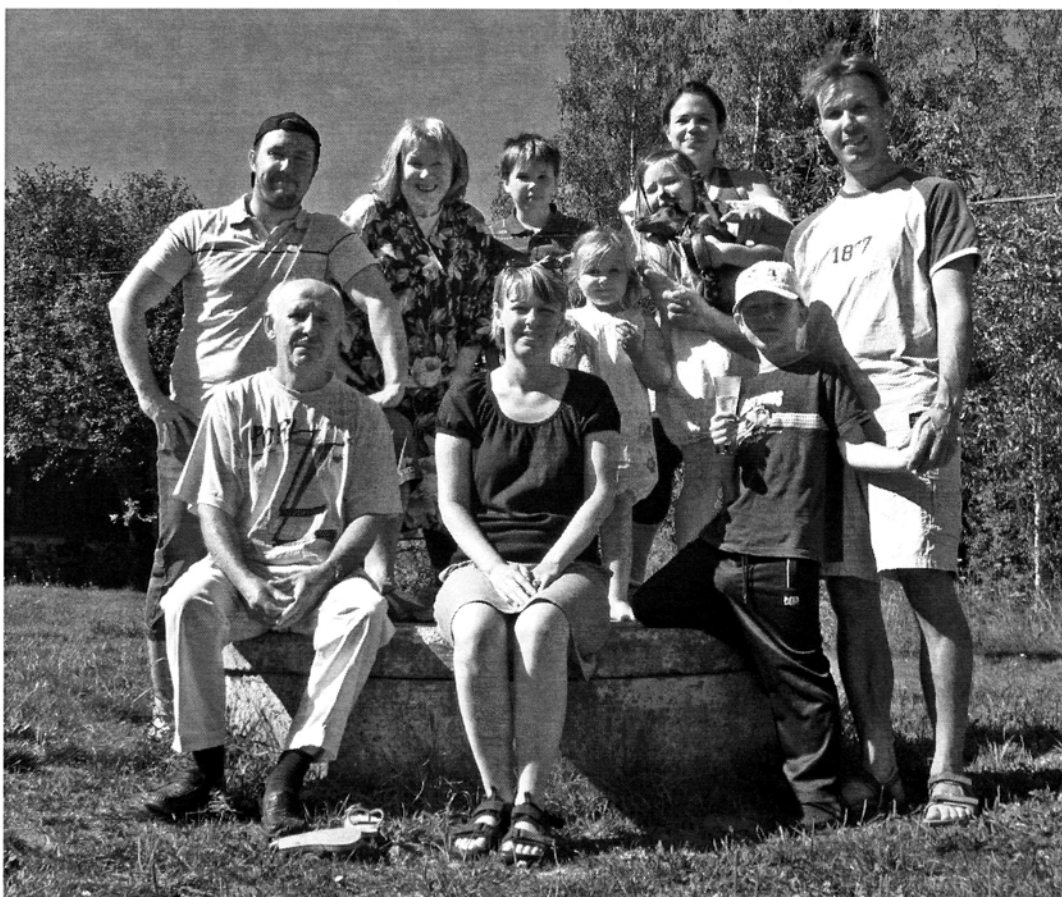
Minulla on 3 lasta ja 5 vunukkaa.

Mikon perheeseen kuuluvat Virpi, Viljo ja Eero (joka ei tosin suostunut tulemaan kuvaan)

Koreaan lähtijät minun perheestäni ovat: nuorempi poikani Jussi (s 1973 Pori) ja hänen vaimonsa Nina (s 1973 Pori), jotka ovat olleet samalla luokalla ja jo lapsina leikkineet samalla hiekkalaatikolla; sekä heidän lapsensa, Turussa syntyneet Aleks (12v) ja Julia (9v) sekä Tampereella syntynyt Ada (4v). Kaikki ovat nyt olleet rokotuksissa ja näkyvät valokuvassa kaivon kannella.

Lisäksi Kaijalla ja Heimolla on vielä "iltatähti" Sanna, joka oli töissä eikä päässyt kuvaan.

terveisin Kaija

Kaija Nurmisen perhekunta ryhmäkuvassa. Takaa vasemmalta: Jussi, Kaija itse, Aleks ja Nina; Ninan edessä Julia Nella-koira sylissä. Edessä vasemmalta: istumassa Heimo ja Virpi, keskellä seisomassa Ada ja laitimmaisina oikealla Viljo ja Mikko.

Porissa 5.8.2008

Arvoisa sukulainen!

Anteeksi häiriö! Eilen yksi valokuva sukulehdessä taas loksautti pari asiaa kohdalleen... siis Toini Ristolainen on Arvi Kurenmaan sisko... Olen käynyt molempien kodeissa: Ristolaisilla Jyväskylässä vanhempieni Anna Emilia (s. Paavolainen) ja Viljo Valmun kanssa, asuivat Gummeruksen kadulla. Kurenmaalla Hämeenlinnassa Linnan kasarmilla Pimiän Mari-tädin toimesta. Asuimme silloin syntymäkodissani Aulangontien varrella. – Miten kauniin ja rauhaisan paikan oli sotasankarimme saanut. (Olen hyvin kiitollinen). Muistan valkoiset kaiteet ja raput: Arvi tuli verannalle vastaan. Oli ystävällinen, vaikka olisi mieluummin ollut yksin ja rauhassa. Piha laskeutui Vanajaveteen, ranta jatkui Kaupunginpuistoon. Hopeapajut kuvastuivat tyneen veteen. Iltarauha. Kaupunginpuistossa oli usein kesäkonsertteja ja kesäteatteri.

Emmi Valmu Helsingissä 11.9.1939
"jollakin kurssilla".

Valmun perhekunta kokoontuneena Viljo Valmun 50-vuotispäiville Hämeenlinnaan 1960. Vasemmalla Laila ja Veikko Pirhonen, Anja ja Taisto Ihalainen sylissä Annu, Maija ja Juhani Valmu sylissä Leena. Istumassa Emmi sylissä Anjan Jaana ja Viljo Valmu sylissä Juhaniin Tiina, Kaija (Nurminen) ja Heikki Pirhonen.

Puolustuslaitos järjesti isälleni työpaikan kun hän ei päässyt entiseen siviilityöhönsä, ja veljelleni, [Juhanille] työn ja koulutuksen myös. Ja molempien perheille upouudet nykymukavuuksin varustetut kodit Tikkakoskelle Ilmavoimien viestipataljoonaan. – Minäkin asuin siellä kolme vuotta. Kävin puolustuslaitoksen bussilla lukion Jyväskylässä aivan uudessa, vielä keskeneräisessä koulurakennuksessa. Se oli kolmas uusi koulurakennus elämässäni! Kylläpä Suomi satsasi lapsiinsa! Upeita, osaavia opettajia! Kaikki halusivat oppia! Ei työrauhaongelmia! (Olimme varmaan shokissa!)

Arvi Kurenmaan maisemasta piti kertomani. Verannallta ja rannan puoleisista ikkunoista oli ihana näkymä Vanajavedelle Vastarannalla Aulangolle menevä rautatienkatu. Rinteessä kauniita puutaloja puutarhoineen.

Yksi varhaisista uima- ja luistelupaikoistani oli juuri samalla kohdalla kotini puoleisella rannalla. Muuten muistan kotitaloni (aika) tarkkaan. Äitini kuoleman jälkeen 2002, (isä oli kuollut jo 1999) aloin "tehdä kuolemaa". Lähetin sen ainoan kokotalon kuvan vanhempieni I lasten lapselle, Pirhosen Heikille.

Siinä talossa sukuloivat monet Paavolaiset. Värikkäimpänä jäi mieleeni Pimiän Mari-täti. Hauhon Mirja oli boxikaverinani 1950-luvun lopulla, kun kävin keskikoulua Hämeenlinnan

yhteiskoulussa. Anja –siskoni oli päässyt ylioppilaaksi 1957. Hän oli aina kammannut hiukseni, poninhännälle, leteille tai saporaille. Ja muutenkin sievistänyt ja sivistänyt minua puhumatonta eristäytyjää. Perheessä vallitsi muutenkin kaipaus ja masennus, kun isojen lasten kolmikko eriytyi omaan elämäänsä. Sorry! Aikoinaan "sosiaalinen elämäni" oli kirjeenvaihtoa.

JOHTOKUNNAN UUDET JÄSENET ESITTÄYTYVÄT

Johtokunnan uusi varajäsen Leena Kivilä

HEI!

29.7.2008 oli sukkokouksemme jälleen kerran Kangasalla Äijälätalossa. "Huikuttelijien" jälkeen, jos ja kun ei nuorempaa polvea ollut tarjolle ehdokkaaksi johtokuntaan eroavien tilalle, suostuin ottamaan varajäsenyyden vastaan.

Olen siis Leena Kivilä, sukuaan Paavolainen (eläkkeellä). Jos on sanottava, sanonhan sen – syntymäaikani 4.7.1941 Hauholla, minkä jälkeen minut vauvana vietiin Kivennavalle, siellä leivottiin muitten mukana evakoksi ja taas takaisin, pois Kannakselta.

Seppo Kivilä on puolisoni ja minulla on kaksi viittäkymppiä lähentelevää poikaa, Petri ja Pasi. Asumme kaikki Hämeenlinnassa, jossa olen asunut vuodesta 1962 lähtien. Suku on ollut minulle lapsesta asti rakas ja olen ylpeä siitä, että saan tällä tavalla olla osallisena johtokunnassa ja lupaan omilla avuillani toimia sukumme hyväksi.

MARJA-LEENA KIVILÄ
SAARENPÄÄNKATU 21
13210 HÄMEENLINNA
PUH. (03) 674 1710
(on kännykkäkin mutta harvoin on päällä)

JOHTOKUNNAN UUDET JÄSENET ESITTÄYTYVÄT

Helena Paavolainen

TERVEHDYS KAIKILLE SUKUSEURAN JÄSENILLE!

Olen Helena Paavolainen Helsingistä. Minut valittiin sukuseuramme johtokuntaan varajäseneksi viime kesänä Kangasalan kokouksessa. Johtokunnan syyskokouksessa minut nimettiin sihteerin tehtäviin Eeva Sundbergin seuraajaksi. Kiitän luottamuksesta!

Olen useimmille varmasti uusi tuttavuus, joten tässä lyhyehkö henkilökuvaus itsestäni. Synnyin Espoossa v. 1958 Eino Matinpoika Paavolaisen perheeseen (T96, 1916-1985), jossa ennestään kasvoivat sisarukseni Taisto, s. 1955 ja Heli, s. 1956. Äitini, Sirkka o.s. Vilenius (1927-1990) oli Hauholta kotoisin. Olemme Paavolaisen suvun Niklaksen haaran jälkeläisiä ja mm. pitkäaikainen rahastonhoitajamme Erkki Paavolainen on pikkuserkkuni.

Espoosta muutimme Pälkäneelle, missä aloitin koulutaipaleeni Laitikkalan kansakoulussa. Elämää siirtokarjalaistilalla kesti vain neljä vuotta ja palasimme takaisin Espooseen syksyllä 1967. Pälkänevuosilta muistoksi jäivät maalaistalon työt, heinänteot ja -korjuut ja kotieläimet. Lapset opetettiin pienestä pitäen osallistumaan kaikkeen mihin vain kykenivät. Tahkoakin on kierretty! Lapsuus maatalossa ei silti ollut pelkkää työn paiskimista, edes

kesällä, vaan ehdimme uimaan joka päivä (silloin kesäpäivät olivat aina aurinkoisia...) ja pelaamaan ulkopelejä sekä kilpailemaan, kuka juoksi kovimmin tai hyppäsi korkeimmalle. Isä innosti meitä urheilemaan järjestämällä juoksu- ja pituushyppykilpailuja. Hän pystytti myös korkeushyppytelineet ja laittoi purukasan pehmusteeksi. Talvella pidettiin naapurin lasten kanssa hiihtokilpailut, joissa kaikki osallistujat palkittiin isäni ostamilla makeisilla.

Pohjois-Espoon Niipperissä asuimme pitkään. Sinä aikana kävin koulut loppuun ja aloitin työelämän. Valmistuin merkonomiksi Espoon Kauppaoppilaitoksesta v. 1977, veljeni Taisto opiskeli tuolloin Helsingin yliopiston historian laitoksella ja sisareni Heli oli jo perustanut perheen. Minusta oli tullut kummitäti Toni-pojalle ja se oli suuri hetki elämässäni. Täydensin opintojani Markkinointi-instituutin kursseilla ja myöhemmin perheen perustamisen ja Porvooseen muuton jälkeen yötutkinnolla Linnankosken aikuislukion etälinjalta. Porvoossa asuimme runsaat 17 vuotta mieheni Erkin ja poikamme Artun kanssa. Arttu on nyt 19-vuotias ja hänellä on takanaan kolmen vuoden opiskelut Helsingin puualan ammattioppilaitoksessa ja edessään armeijan harmaisiin meno tammikuussa

2009. Tässä välissä hän on ollut isänsä keittiökalu-
tefirmassa töissä. Helsingiläinen minusta tuli
pari vuotta sitten muutettuani Kurkimäkeen. Olen
työskennellyt miltei viisi vuotta helsinkiläisessä
Y-Säätiössä taloussihteerinä. Vapaa-ajalla käyn lii-
kuntaharrastuksissa, sauvakävelen ja luen kirjoja.

Sukukokouksissa olen käynyt harvakseltaan.
Vuoden 2006 Karjalan reissulle päätimme sisarus-
teni kanssa osallistua, ja matka osoittautui antoisak-
si. Saimme ensimmäisen kerran tutustua Vuottaan
maisemiin, mikä avasi uudenlaisen näkökulman
omaan sukuhistoriaan. Tapasimme sukulaisiamme
ja tutustuimme mm. Kivennavan ja Terijoen kau-
niiseen ympäristöön. Muistoihin jäi mukava vii-
konloppu säänkin ollessa lämmin ja aurinkoinen.

Karjalaisuutta sinänsä ei lapsuuskodissani ko-
rostettu, kuten ei hämäläisyyttäkään, joka periytyi

äitini puolelta. Molempien murre sanoja makustel-
tiin ja niille naurettiinkin. Muistan kyllä edesmen-
neen Aino-tätini kertoneen entisistä ajoista ja mm.
pula-ajasta sodan aikana ja sen jälkeen. Hän juuri
leipoi ne parhaat karjalanpiirakat! Aino-tädillä ei
ollut omia lapsia ja meitä sisarustensa lapsia hän
tapasi hemmotella hyvällä ruualla ja muilla her-
kuilla. Tällä hetkellä isäni sisaruksista elossa on
vain tätini Alli Hämäläinen, joka asuu Hämeenlin-
nassa.

Nyt vähän jännittää tämä uusi tehtävä. Pysin
kuitenkin hoitamaan sen niin hyvin kuin mahdol-
lista. Toivottavasti ette arkaile lähestyä minua, aina
kun sukuseuran asioista tulee kysymys. Yhteystie-
toni löytyvät ”Sihteerin palstalta”.

TOIMITUSSIHTEERI MARJUT

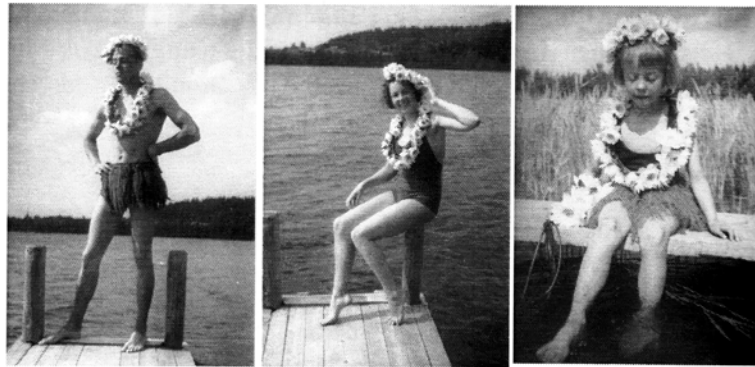
Sukukokous sateisessa Kouvolassa 2004. Kah-
vipöytäkeskustelussa putkahti esiin kysymys,
löytyisikö sukulaisten joukosta taitto-ohjelman
osaajaa. Minulle lehden teko oli tullut tutuksi
työelämässä. Muistan miettineenä pitkään, tun-
nustautuisinko taitto-ohjelman käyttäjäksi vai
olisinko ihan hiljaa. Arvaahan sen, miten käy jos
suunsa tällaisessa tilanteessa avaa ... No, avasin
suuni ja niinpä olen nyt viidettä vuotta taittanut su-
kulehteä parhaan kykyni mukaan. Pari vuotta sitten
minulle uskottiin myös toimitussihteerin tehtävät,
kun Paula Koskimäki toivoi niistä vapautusta
työpaineidensa takia.

TUOKIOKUVIA JA KÄÄNNEKOHTIA

Sodan jälkeiset vuodet olivat paitsi jälleenra-
kennuksen, myös ”vauva-boomin” aikaa. Niihin
suuriin ikäluokkiin minäkin kuulun. Tulin perheen
kuopuksena maailmaan 1946 eräänä heinäkuun
aamuyön hetkenä niin vauhdikkaasti, ettei äiti-
ni Maire (Hämäläinen, o.s. Paavolainen) ehtinyt
makuuhuoneesta mihinkään, jakeli vain ohjeita
Tauno-isälleni, joka kertoman mukaan pyöri oven-
suussa huudellen hätääntyneenä: ”Mitä mie teen,

*Luonnossa vaeltelu on parasta, mitä tiedän.
Tässä retkellä kesäisessä Halosenniemessä.*

Aurinkoisia muistoja Valkjärven rannalta (Koski Hl.), jossa vietimme useita kesä Bisterin huvilalla. Lauri-veljeni ikuisti sisaruksensa lumpeenkukkakesänä 1950-luvulla. Vasemmalta Kari, Raija (myöh. Hurmalainen) ja Marjut.

mitä mie teen?” Niin oli karjalanmurre tarttunut savolaissyntyiseen isukkiinikin!

Vuosia on ehtinyt jo jäädä taakse kymmenittäin. Lapsuuteni ja nuoruusvuoteni perheemme asui Lahdessa. Kun lukio oli käyty, aloitin opiskelun Tampereen kieli-instituutissa. Kielet olivat aina kiinnostaneet, mutta opettajaksi en halunnut, joten kieli-instituutti käytännönläheisine kääntäjäkoulutuksineen tuntui oikealta valinnalta. Pääkielenä opiskelin saksaa, mikä sitten osoittautui varsin ”kohtalokkaaksi”. Ensimmäisessä työpaikassani osui kohdalleni nimittäin parrakas itävaltalainen, jonka kanssa oli niin kiva puhua sitä saksaa. Ja sitä puhumme edelleenkin, olemme puhuneet jo kauan - avioon astuin Wolfin kanssa 1973.

Lahdesta muutimme 1976 Espooseen, josta sitten lähdimme 18 työntäteisen vuoden jälkeen vanhenemaan Nummela-nimiseen vihtiläiskylään mielessä herttainen maalaisidylli. Se tosin katosi vauhdilla, sillä Nummelasta kehittyi nopeasti kunnan vireä kasvukeskus. Mutta on asialla hyvätkin puolensa: palvelut parantuvat. Lisäksi upea Nummelanharju tarjoaa oivalliset, valaistut lenkkipolut. Ja vanhassa rivitalossamme on mukavan kokoinen piha, jossa on ripaus maaseudun tunnelmaa. Koristaapa sitä yksi muhkea omenapuukin. Nivelrikkoiselle multasormelle ihan sopivan kokoinen puuhamaa.

Eläkkeellä olen ollut jo useamman vuoden. Työelämän loppusuoralla toteutin pitkäaikaisen unelmani: ryhdyin opiskelemaan taidehistoriaa ja suoritin tutkinnon yliopistossa. Rankkaahan se oli, mutta jo rutiiniksi käyneen työn vastapainona avautuivat ovet aivan toiseen maailmaan. Eräs par-

haita jaksoja elämässäni! Sivujuonteena opinnot poikivat myös kirjaprojektin. SKS:n kustantama Olkkalan kartanon historiaa käsittelevä kirja pääsi kansiin viime vuoden lokakuussa. Kirjoittelen edelleen, tosin pienimuotoisemmin eli artikkeleita aikakauslehtiin ja jotain toki sukulehteenkin.

Ja mikä parasta – nyt saan nauttia myös mummina olosta! Poikamme Lars ja hänen Katariinansa saivat pienen Mathias-pojan viime vuoden heinäkuussa.

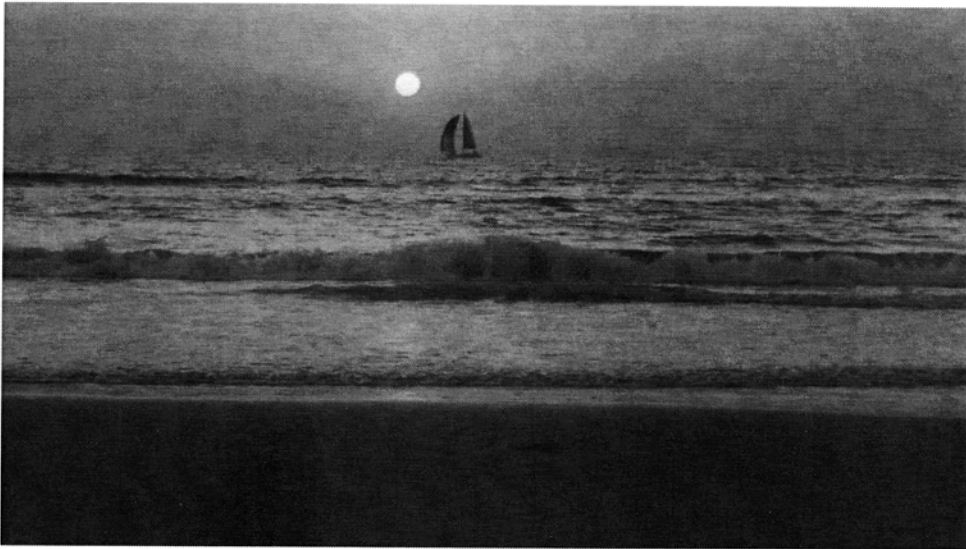
ENTÄPÄ KARJALAISSUUS?

Karjalan murre ja Karjalan kaipuu olivat lapsuus-kodissani jatkuvasti läsnä. Maire-äiti ei väsynyt kertomaan lapsuudestaan Kivennavan Metsolassa ja nuoruusvuosistaan Kanneljärvellä, ratsastusretkistään Suulajärven rannoilla, ”punakapinasta”, Vienolasta ja Olavi-serkun itämaisesta huoneesta. Ja tietysti vanhemmistaan: isästään Johanneksesta – isoisästäni, joka kuoli minun ollessani viikon ikäinen. Isoäitini Vesta (o.s. Peterzéns) eli Nunni, niinkuin lapsenlapset häntä kutsuivat, oli kuollut jo 1942. Isovanhemmistani minun on ollut tyytyminen vain valokuviin ja tarinoihin.

Sukulehden toimitustyön parasta antia onkin ollut tutustuminen sukuun ja sukulaisiin, uudet kontaktit, yhtymäkohtien löytäminen. Monet yksityiskohdat ovat asettuneet osaksi kokonaisuutta, moni nimi on saanut kasvot, sirpaleista on alkanut syntyä selkeitä kuvia.

Kiitos siitä teille, sukulaiset – pidetään yhteyttä, kirjoittakaa, kertokaa itsestänne!

Marjut Popelka

Aurinko laskee Mobor beachillä

KUVA JOTA EI OTETTU

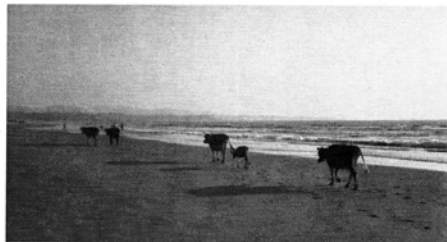
On marraskuinen aamu Etelä-Goassa vuonna 2007. Herätyskellomme on soinut puoli kuudelta paikallista aikaa, sillä vaikka olemme matkalla jo ennen varsinaisen turistikauden alkua, on uimaan mentävä ennen auringon nousua, jos haluaa olla rauhassa kaupustelijoilta. Matkakumppanini, ystäväni jo kansakoulun ensimmäiseltä luokalta asti, kävelee aamulenkkiään rannalla, minä nautin laskettelemalla Arabianmeressä aallonharjalta toisensa jälkeen.

Koska on täysikuun aika ja meressä voimakkaita virtauksia, varon visusti menemästä ulommas kuin missä jalat yltävät pohjaan. Aurinko on juuri noussut rannan palmunlatvojen takaa, kun äkkiä silmänurkassani vilahtaa joku tumman ruskeanpunainen hahmo ja voimakas kalan haju leijailee nenääni vettä pitkin. Jään seisomaan ja katson ympäri autiota merta ja rantaa, jolla ystävättäreni seisoo ja tuijottaa minua kohti. Sitten huomaan itsekin: aivan lähelläni ponkaisee merestä delfiini, painuu sulavasti taas pinnan alle - ja entistä voimakkaampi tuoreen kalan haju tulvahtaa nenääni. Kun katson veteen, huomaan seisovani keskellä kalaparvea.

Ihailen delfiinien sulavaa sukeltelua ja varon pelottamasta sitä pois. Kun se sitten kylläisenä poistuu ja huomaan tunnin aamu-uintiintiönikin täytyneen, palaan rantaan. Muistikuvini tallentuu toivottavasti loppuiäksi tuo uskomaton kokemus. Kuulen, että myös useamman delfiinien parvi on samaan aikaan uinut kauempana ulapalla, kuten parina aamuna aiemminkin.

Se oli viimeinen kerta, kun delfinit tuon kaksiviikkoisen matkamme aikana näyttäytyivät. Kun meteli rannalla lisääntyi ja vesiskootterit ja muut vempaimet alkoivat möyrytä rantavesissä, pakenivat niin kalat kuin delfinitkin kauas. Vain pyhät lehmät enää vaelsivat rantaa pitkin iltaisin.

Vappu Anttila

In memoriam

Isäni Martti Paavolainen
12.10.1927–15.11.2007

Muistokirjoitus

Johannes Johanneksenpojan (s.17.2.1883, k.1943) T.42 ja Ida Maria (Tuomaksentytär o.s. Kiiski, 1884–1937) kuopus Martti Ilmari Paavolainen T.100 syntyi Kivennavan Vuottaan kylässä 12.10.1927 kotisaunan lauteilla.

Kaikki sisarukset kävivät katsomassa uutta perheenjäsentä. Setäni Einarin T. 98 (Uuno Einari, jota perhepiirissä kutsuttiin Einariksi) mukaan varpaat sekä sormet laskettiin tarkkaan.

Vuosien kuluessa isäni kasvoi Vuottaan kuusilla ikätoveriensa kanssa. Oppi aikanaan uimaan Bisterin myllyn patolammessa jne... Koulua käytiin kylän omassa koulussa.

Murheita perheyhteisöön tuli ensimmäisen kerran 1935 isäni ollessa vajaa 8-vuotias. Veljesten, hänen isänsä Johanneksen eli Jussin - kuten isäni sanoi isäänsä kutsutun - ja setänsä Matin T.41, välille syttyi tulinen riita Matin omistamista kärkeistä. Kärrit olivat nelipyöräiset. Etummaisat pyörät, joihin aisat oli kiinnitty, olivat pienet ja takapyörät isot. Ilmeisesti Jussi oli Matin mielestä asiattomasti käyttänyt hänen omistamiaan kärkejä. Joka tapauksessa riita yltyi niin, että Matti tempaisi kirveen ja huitaisi sillä Jussia otsaan. Onneksi sentään hamarapuolella. Murhenäytelmähän siitä tuli. Matti luuli tappaneensa veljensä. Jussia alettiin kiireesti

viemään kohti kirkonkylää ja lääkäriä. Illemmalta, kun saatto tuli takaisin ja Jussi pää kääreessä kotiin, huomattiin Matin olevan kateissa. Jussi oli lääkäriissä vironnut saamastaan iskusta. Hänellä oli kova päänsärky. Mutta Mattia ei löytynyt mistään. Koko kylä oli etsinnöissä mukana. Joku muisti peräniityn ladon ja kävi sieltä vielä tarkistamassa. Sieltä löytyi isoisäni Matti-veli hirttäytyneenä.

Meni muutama vuosi ja tultiin vuoteen 1937. Silloin kevään korvalla kuoli isoäitini Ida yllättäen. Isästäni oli tullut puoliorpo. Isältäni en saanut enempää kuin sedältäni Einariltakaan tietää, koska isoisäni meni kolmannen kerran naimisiin. Ensimmäinen vaimo oli Helena Matintytär (os. Karvonen T.323, 1877–1908). Toinen vaimo oli isoäitini Ida ja kolmas oli Hetti. Koko sisarussarja tuntui viroksuvan uutta äitipuolta.

Pikkupojan evakkotaival

Käytyään kansakoulua neljä vuotta kyläkoulussa piti isäni mennä yläkouluun Kauko-Lempiälään syksyllä 1939. Eihän siitä tullut mitään. Tuli evakko. Evakointiaamuna isoisä lähti aikaisin kirkolle. Hän antoi isälleni ohjeeksi mennä luvattuun linja-autoon. Pois piti hypätä kirkolla ja odottaa häntä. Isäni teki käskyn mukaan. Mutta kirkolla ei ollutkaan

isoisä vastassa. Linja-auto oli jo lähtenyt eteenpäin. Kirkolla olevien suojajoukkojen sotilas kehotti isäni lähtemään kohti Kanneljärven asemaa. Kirkolta oli ehdottomasti kuitenkin lähdettävä.

Isäni tuumasi, että hän lähtee kummisetänsä Mutan Jussin T.801 luokse. Jussi Mutan vaimo Eeva (o.s. Paavolainen T.800, 1891–1964) oli isäni tunti. Nälkäinen 11-vuotias poika lähti kohti Ahijärveä, jossa kummit asuivat. Perille päästyään hän huomasi asumuksen olevan tyhjä. Vähän aikaa mietittyään ja juotuaan pihakaivosta vettä, hän lähti tarpomaan kohti Kanneljärven asemaa. Päästyään vihdoinkin nälkäisenä ja väsyneenä perille hän tapasi melkein heti kummisetänsä. Tämä kysyi isältäni, että missä isäsi on. Isäni ei ollut nähnyt isäänsä siten anivarhaisen aamun. Huomattuaan isäni olevan sekä nälkäisen että uupunen, kummisetä järjesti pojalle syötävää ja lepopaikan. Kummisetä myös sanoi, että isäni pysyisi hänen ja tätinsä matkassa, kunnes tiedettäisiin missä isoisäni olisi. Matka suuntautui kohti Savoaa. En enää muista paikkakuntaa, jonne isäni sanoi evakot lähetetyn. Perillä kuitenkin alkoi heti raskas maataloustyö. Siinä ei kysytty, oliko isäni liian nuori vai ei. Onneksi hän ainakin aluksi sai ajaa muonahevosta.

Talvisodan jälkeen isäni sai tietää, että isoisä olisi sijoitettu Lammille. Kummisetä Jussi Mutta ei kuitenkaan päästännyt isääni yksin Lammille, vaan tuli sinne itsekkin vaimonsa Eevan kanssa.

Isäni sijoitettiin suureen maataloon välirauhan aikaan. Sieltä hän kävi Turengin puolella koulunsa loppuun. Kaikki vapaa-ajat hän teki taloon rengintöitä. Talvisodan alettua kaikki muut sisarukset oli komennettu sotaponnistusten helpottamiseksi erilaisiin tehtäviin, kuten lotaksi, ilmavalvontaan, lähetiksi ja pikku-lotaksi.

Vasta jatkosodan aikana molemmat setäni, Einar ja Toivo T.99, komennettiin rintamalle. Muutaman kerran sodan aikana isäni tapasi sisaruksiin. Isäänsä Johannesta hän ei tavannut välirauhan aikana kuin kerran ja jatkosodan aikana vain muutamia kertoja. Isäni mukaan uusi vaimo Hetti kuulemma vaati pitämään etäisyyttä isääni ja muihin sisaruksiin.

Isoisä kuoli vuonna 1943 ja on haudattu Lammille. Isäni ei ollut isänsä hautajaisissa. Hänelle ilmoitettiin siitä sosiaalilautakunnan kautta. Nyt hän oli täysorpo. Kysyessäni isältäni ja sedältäni heidän perinnöstään, suututin sekä isäni että setäni Einarin perusteellisesti. Myöhemmin, kysyessäni uudelleen isältäni asiasta, sain siihen hieman valotusta. Kolmas vaimo Hetti oli uskotun naisen avustamana kavaltanut koko sisarussarjalle kuuluneet varat itselleen. Hän oli uskotellut hoitavansa koko sisarussarjan omaisuutta heidän puolestaan.

Vuodesta 1944 lähtien isäni teki koulun loputtua maataloustöitä renkinä lammilaisissa taloissa. Kun rauha tuli, tuumittiin talossa jossa hän oli silloin

Martti BSA-moottoripyöränsä nojaamassa 1950-luvun alussa.

Kuva (keskellä) on otettu Petäjäs-kosken seisakkeella hieman ennen juhannusta 1958. Vasemmalta Martti, Einari-veli ja Martin vaimo Lilja.

Alla Martti Kemissä 1950-luvun lopulla vierailulla laivassa, jossa hänen veljensä Einari oli kokkina.

töissä, ettei talo kahta laiskaa miestä, vävyä ja renkiä, elätä. Isä oli edellisenä yönä päästännyt sisään talon vävyn, joka oli vapautettu palveluksesta.

Siitä asti isäni teki rengintöitä ja välillä isoja valtaojia lapiolla kaivaen saadakseen leipää suuhunsa. Muutamia kertoja hän oli apumiehenä aurattaessa auralla oja hevospelissä.

Armeijaan hän meni 1947 loppuvuodesta. Hän palveli Parolassa erillisessä pioneerikomppania 4:ssä. Aselaji oli sama, jossa hänen vanhempi veljensä Einari palveli sodassa. Komennus kesti kuitenkin vain kuusi kuukautta. Tähän vaikutti suurelta osin valvontakomission vaatimus Suomen armeijan miesvavuuden supistamisesta. Kuulemma jäi käyttämättä yksi kahden viikon kuntoisuuslomakin. Armeijasta päästyään isäni palasi Lammille ja maataloustöihin. Lammilla ollessaan hän tutustui ensimmäisen kerran alkeellisiin kaivinkoneisiin.

Siitä asti hän alkoi ajaa kaivinkoneita. Alkujaan koneet olivat epävarmoja kapistuksia. Kuljettajan oli myös pystyttävä hyvin itsenäisesti korjaamaan kaivuupelejä. Isääni kiinnostivat kovasti moottorit, joten hän tutustui tarkemmin niiden ”sielunelämään”. Silloin hän myös tuli hankkineeksi ensimmäisen moottoripyöränsä. Hän työskenteli Hämeenlinnan ja Helsingin välillä olevilla työmailla, joissa tarvittiin osaavia koneenkuljettajia. Muun muassa hän oli rakentamassa tietä Helsingistä Hämeenlinnaan Nurmijärven kohdalla.

Kun tultiin vuoteen 1952, päättivät isäni ja hänen työtoverinsa käydä myös olympiakisoissa. Taksi alle Hämeenlinnasta ja Helsinkiin. Seurue osti kalliit mustanpörssin liput stadionin liepeiltä. Katsomona oli kuulemma C-katsomo. Mieleen oli jäänyt Jamaikan 4 x 100 metrin viestijoukkue. Pikimustat miehet menivät kuin tuulispäät pitkin rataa. Miehistä ei kuulemma ollut muuta valkoista kuin hampaat ja silmänvalkuaiset.

Vuonna 1954 sattui halvaus. Hänen työmaansa oli silloin Hausjärvellä. Isäni oli nostanut aivan liian isoa pölliä ilmeisesti tarkoituksena ottaa se jonkinlaiseksi ”rotiksi” telaketjujen alle. Verisuoni oli ratkennut päässä. Isäni kiidätettiin Riihimäen aluesairaalaan. Ainoa henkilöllisyystodistus hänellä oli silloin lähes pakollinen viinakortti. Kylmäkäähoidolla tila oli saatu vakautetuksi. Kävi todella hyvä tuuri. Kaikki piti aloittaa lähes alusta. Ensin puheen opettelu, sitten kävely ja viimeisenä kirjoitustaito. Hänellä oli mielestäni hyvä käsiala.

Perhe ja paikanvaihdoksia

Kun tervehtyminen oli tapahtunut, niin lienee isäläni tullut mieleen ”yksinäinen” elämänsä. Hän laittoi Etelä-Suomen lehtiin kirjeenvaihtoilmoituksen. Äitini Aino Lilja (o.s. Helenius, s. 6.2.1932) kiinnitti huomiota ilmoitukseen. Niin alkoi kirjeenvaihto. Kun isäni oli rakentamassa lentokenttää Tampereen seudulla, he tapasivat. Naimisiin mentiin 9.11.1957. Alunperin naimisiin piti mennä Martinpäivänä 10.11. Päivä sattui sunnuntaiksi. Maistraatti, jossa vanhempani vihittiin oli kuitenkin auki vain arkisin ja lauantaina. Töiden loputtua Hämeestä nuoripari suuntasi pohjoiseen.

Siellä alkoivat vesivoimaloiden rakennustyöt. Utakoski, Ossauskoski, Pirttikoski, Petäjaskoski, Vanttauskoski ja viimeisenä oli Jäniskoski. Ennen syntymääni isäni oli hakenut myös YK-joukkoihin; hän olisikin päässyt niihin, mutta nimismies ei jostain syystä saanut yhteyttä häneen.

Perheelisäystä tuli 26.11.1958 (T.701). Minä synnyin silloin. Veljeni Jorma (T.702) syntyi vajaat puolitoista vuotta myöhemmin 29.4.1960. Kun työt Jäniskoskella vähenivät, haki isäni Tulomalle. Siellä vierähti noin neljä vuotta, kuten jäsenlehdessä nro 30 on kerrottu.

Uudelleen Suomeen palattuamme asetuimme Rovaniemelle. Isäni kävi silloin töissä Pellossa ja alkuvuodesta 1966 myös Ruotsin puolella. Kevään aikana hän ajoi myös henkilöautokortin. Hän oli tuumannut, että moottoripyöräkytyt oli vähän turha ”holotna” kyyti koko perheelle.

Keväällä muutimme taas isän työn perässä, tällä kertaa Hyvinkään naapurikuntaan Hausjärvelle Monnin kylään aivan läänien rajalle. Isäni oli saanut töitä Vesto osakeyhtiöstä koneasentajana. Hän oli vähitellen päteväitynyt tähän ammattiin työn kautta. Vähän aikaa hän oli myös Nesteen palveluksessa Porvoon tuotantolaitoksilla. Mutta matkatyöt kiehtoivat häntä hieman paremman palkan ja päivärahajen takia. Hän sai töitä AP-konepajalta. Hänellä ja äidilläni oli tavoitteena oma asunto. Isä kierteli pitkin eteläistä Suomea milloin Imatralta Ovako Steelin tuotantolaitoksilla korjauksissa, milloin taas punjalostustehtaiden korjauksissa Summassa, Uimaharjussa ja Kaukopäässä.

Tutuksi tulivat myös Helprintin painotalo Mikkelissä ja Koffin tehtaat Helsingin Hietalahdessa. Samoin molemmat atomivoimat.

Martti ja Erkki kesällä 1959.

Martista 50-vuotispäivän aikoihin otettu kuva 1977.

Vasemmalla Liljan ottama kuva Martista keväällä 1957 Tampereen Koskipuistossa.

Vihdoin vuonna 1976 isäni suuri unelma omasta kodista toteutui. Syksyllä 1976 muutimme Hyvinkäälle Riihitielle. Seuraavan vuonna isäni täytti 50 vuotta. Hän oli kova tupakoimaan niihin aikoihin. Hän kehui aina voivansa lopettaa pahan tapansa koska tahansa. Veljeni päätti tehdä hänelle todellisen testin. Veljeni oli töissä A-Element -nimisessä firmassa vähän aikaa. Näistä tienesteistä hän laittoi ”Kekkosen kuvan” eliä silloisen 500 markan setelin kirjahyllyn reunalle. Hän löi vetoa isän kanssa, ettei tämä pysty olemaan polttamatta kuutta kuu-kautta. Ei siinä ilmeisestikään rahasummalla ollut niin suurta vaikutusta kuin sillä, että Jorma epäili isänsä luonteenlujuutta. Tupakanhimohan voi olla todella voimakas. Tämä epäily ilmeisesti aiheutti sen, että kumpikin katseli toistaan hyvin pitkään (ns. paistoivat särkeä keskenään). Tartuttiin käsiin, ja veto oli lyöty. Äitini valjastettiin tarkkailijaksi, joka valvoi tupakkalakkoa.

Useaan kertaan veljeni ns. hyvässä hengessä härnäsi isää asiasta. Tupakkalakko piti. Kun puoli vuotta oli kulunut, niin isäni eräänä päivänä kysyi velipojalta, että tiedätkö mikä päivä on tänään. Veto

oli voitettu ja samalla tupakanpolto jäi isältäni.

Vähitellen isäni sai myös tuta mitä ikärasismi on. Päälle 50-vuotiaalta alkoivat työt loppua. Kesäisin hän vielä sai töitä. 80-luvun puolivälissä isälleni kehittyi kaulan vasemmalle puolelle jatkuvasti kasvava patti. Hän ei olisi millään mennyt lääkärille, suorastaan pakotin hänet menemään sinne. Arvelin jo patin ulkonäön perusteella, että siinä saattaisi olla syöpä. Niinhän siinä olikin. Lisäkilpirauhasessa oli pahanlaatuinen kasvain. Isäni leikattiin Hyvinkäällä muistaakseni 1986. Leikkauksen jälkeen parannuttuaan hän sai vielä sytostaatteja (solumyrkkyä), jolla tuhottiin mahdolliset etäpesäkkeet kehosta. Hoito onnistui. Tästä kuitenkin oli seurauksena se, että isäni jäi sairaseläkkeelle.

Muutama vuosi myöhemmin Jorma-veljeni ja hänen elämänkumppaninsa Tarja Kontiainen tekivät isästani isoisän. Sirja Aili Maria syntyi 20.2.1988, Virpi Maria 25.3.1990 ja Pekka Sakari 4.4.1993.

Äitini jäätyä eläkkeelle vanhempani matkustivat muutamia kertoja etelän lämpöön Kanariansaarille. Isäni terveydentila, varsinkin jalkojen

*Martti ja Jorman esikoinen Sirja
1988. Kuva on otettu Sirjan ristiä-
sissä.*

verenkierroon huononeminen valtimokovettuma-
taudista johtuen, lopetti nämä matkat. Tupakka oli
tehnyt tehtävänsä. Olihan tupakointia kestänyt yli
30 vuotta. Kesämökin hankkiminen Siurosta No-
kialta antoi hieman puuhastelua isälleni. Vähitel-
len paheneva sydämen vajaatoiminta hidasti isää-

ni paljon. Kiinnostus kesämokilla käyntiin hiipui.
Aikaisemmin aina menevästä miehestä oli puhti
kadonnut. Hänen omia sanoja käyttäkseni: ”Kun
loppu tulee, niin toivottavasti kaadun seisovilta
jaloiltani.”

Hän todellakin kaatui seisovilta jaloiltaan. Oli
sovittu, ainakin luulin niin, että veisin hänen au-
tonsa katsastukseen. Päivä oli 15.11.2007. Hän
vei sen itse. Iloisena siitä, että auto meni kerralla
läpi katsastuksesta, hän käveli pysähtymättä koko
matkan parkkipaikalta kotiovelle. Tavallisesti hän
puhalsi muutaman kerran matkalla. Rappuset ylös
päästyään hän kaatui äitiäni vasten ja kuoli välit-
tömästi. Hän lähti tästä maailmasta juuri niinkuin
halusi.

Tapahtuma oli hyvin tyypillinen isälleni. ”Tee
työ nyt jos suinkin voit, älä vasta huomenna” ja
”Puhu, kun sinulla on asiaa, älä narise turhista”.

Kirjoituksen laati
Erkki Martinpoika T.701

.....
❁ *In memoriam* ❁

Tytti Helena Paavolainen
o.s. Korhonen

s. 12.2.1937 Helsinki
k. 1.11.2008 Helsinki

Ester ”Esse” Hillevi Pimiä
o.s. Andersson

s. 9.2.1917 Eskilstuna
k. 6.8.2008 Vantaa

Irja Pyykkö-Heinsalmi

s. 25.7.1916 Terijoki
k. 26.11.2008 Helsinki

SIHTEERIN PALSTA

Helena Paavolainen
Kurkisuontie 14 B 12
00940 Helsinki
040 718 4858
helepa@elisanet.fi

Muistathan ilmoittaa sukuseuran sihteerille perhekuntasi merkkitapahtumista sekä osoitteenmuutoksista!

Petri Paavolaisen (T160) ja Johanna Storen esikoinen Milo Alexander Johannes Paavolainen ristittiin Olaus Petrin kirkossa Helsingissä 31.toukokuuta 2008.

Lars ja Katariina Popelkan esikoinen sai kasteessa nimen Mathias Alois Kalervo. Ristiäisiä vietettiin 31.8.2008 Nupurin kappelissa Espoossa.

Sukutapahtumia

Pirjo Poutala ja Tomi Virtanen (T499), Johannes Paavolaisen (T 62) tyttären Riitta Virtasen poika, vihittiin 6.12.2008 Tampereella Finlaysonin Vanhassa kirkossa. Hääjuhla oli Finlaysonin Palatsissa.

*Martti ja Jorman esikoinen Sirja
1988. Kuva on otettu Sirjan ristiä-
sissä.*

verenkierroon huononeminen valtimokovettuma-
taudista johtuen, lopetti nämä matkat. Tupakka oli
tehnyt tehtävänsä. Olihan tupakointia kestänyt yli
30 vuotta. Kesämökin hankkiminen Siurosta No-
kialta antoi hieman puuhastelua isälleni. Vähitel-
len paheneva sydämen vajaatoiminta hidasti isää-

ni paljon. Kiinnostus kesämokillä käyntiin hiipui.
Aikaisemmin aina menevästä miehestä oli puhti
kadonnut. Hänen omia sanoja käyttäkseni: ”Kun
loppu tulee, niin toivottavasti kaadun seisovilta
jaloiltani.”

Hän todellakin kaatui seisovilta jaloiltaan. Oli
sovittu, ainakin luulin niin, että veisin hänen au-
tonsa katsastukseen. Päivä oli 15.11.2007. Hän
vei sen itse. Iloisena siitä, että auto meni kerralla
läpi katsastuksesta, hän käveli pysähtymättä koko
matkan parkkipaikalta kotiovelle. Tavallisesti hän
puhalsi muutaman kerran matkalla. Rappuset ylös
päästyään hän kaatui äitiäni vasten ja kuoli välit-
tömästi. Hän lähti tästä maailmasta juuri niinkuin
halusi.

Tapahtuma oli hyvin tyypillinen isälleni. ”Tee
työ nyt jos suinkin voit, älä vasta huomenna” ja
”Puhu, kun sinulla on asiaa, älä narise turhista”.

Kirjoituksen laati
Erkki Martinpoika T.701

.....
❧ *In memoriam* ❧

Tytti Helena Paavolainen
o.s. Korhonen

s. 12.2.1937 Helsinki
k. 1.11.2008 Helsinki

Ester ”Esse” Hillevi Pimiä
o.s. Andersson

s. 9.2.1917 Eskilstuna
k. 6.8.2008 Vantaa

Irja Pyykkö-Heinsalmi

s. 25.7.1916 Terijoki
k. 26.11.2008 Helsinki

SIHTEERIN PALSTA

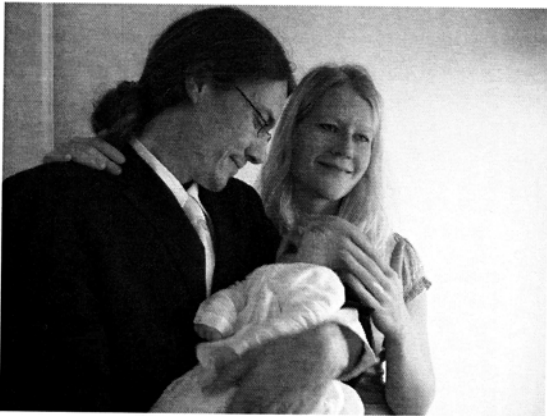
Helena Paavolainen
Kurkisuontie 14 B 12
00940 Helsinki
040 718 4858
helepa@elisanet.fi

Muistathan ilmoittaa sukuseuran sihteerille perhekuntasi merkkitapahtumista sekä osoitteenmuutoksista!

Petri Paavolaisen (T160) ja Johanna Storen esikoinen Milo Alexander Johannes Paavolainen ristittiin Olaus Petrin kirkossa Helsingissä 31.toukokuuta 2008.

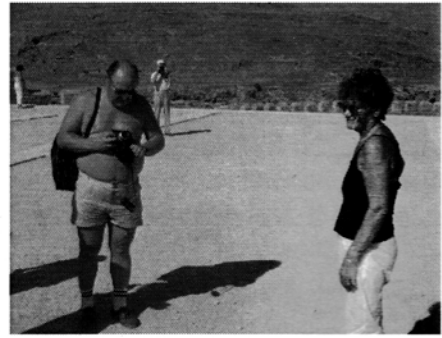
Lars ja Katariina Popelkan esikoinen sai kasteesna nimen Mathias Alois Kalervo. Ristiäisiä vietettiin 31.8.2008 Nupurin kappelissa Espoossa.

Sukutapahtumia

Pirjo Poutala ja Tomi Virtanen (T499), Johannes Paavolaisen (T 62) tyttären Riitta Virtasen poika, vihittiin 6.12.2008 Tampereella Finlaysonin Vanhassa kirkossa. Hääjuhla oli Finlaysonin Palatsissa.

Kouvolassa asuva **Salme Sundström** lähetti sukulehdelle tämän ihastuttavan onnittelurunon, jonka hän sai Ilpo Repoelta merkkipäivänään. Ilpo Repo, hankin evakko Viipurista, antoi luvan runon julkaisuun sukulehdessämme. Salme Sundström vietti 80-vuotispäiväänsä Egyptissä. Salmen äiti Anna Sundström oli o.s. Paavolainen, katso sukulehti 2006.

Salme

*Ei ollut minulla siskoa, vaikka joskus kaipasinkin
ehkä kiharatukkaista enkeliä, tai edes lettipäisen jos saisin
Vaan elämä opettaa odottamaan ja palkitsee odotuksen
ja myöhemmin aivan kuin johdatuksena sain tavata karjalaisen
Sinut, naisen reippaan ja tyylikkään, aina iloisen, silmän ilon
Sinä, Salme, monen asian mukana toit sydämeeni ilon*

*Ja ilon sellaisen tuoda voi vain aito karjalainen
olet Hiekan tyttöjä Sinäkin, niin kuin oli myös äitini, nainen
joka opetti, mitä hyvyys on ja mitä on uskoa hyvään
se aate meille pyhä on ja sitä lokaan ei tallata syvään*

*Jäivät lapsuuden kotimme rajat taa, rajan väärin ja väkisin tehdyn
mutta ennen kuin lopetan laulamisen ja ennen kuin taidoilta ehdyn
Riemuvirteni Sinulle viritän, se on laadittu sanoista näistä
se sydämessäni kuulukoon ja sehän meissä on pysyväistä,
että yhdessä ollen ja kannustaen yllä pidämme aatteen liekin,
vaikka touhut myöskin tärkeät osan aikaamme hieman viekin
Niin evakkolapsina nostamme aina arvokkaat muistomme esiin
ja useinkin muistoissa palataan noihin kohtalokkaihin kesiin
on satujen paikka kirjoissa, mutta toista on asiain kulku
milloin koittaisi aika auvoinen, että valheille pantaisiin sulku?
Nuo lapsuuden kentät ja leikkihaat, niitä ottaa ei voitu mukaan
Eikä meitä yhtään lohduta, että niitä ei käytä nyt kukaan*

*Mutta yksi aarre meillä on, siinä arkussa kalleimmassa
Ja se aarre on muita kalliimpi: Me olemme Viipurista!*

Salmelle Suurena Juhlapäivänä

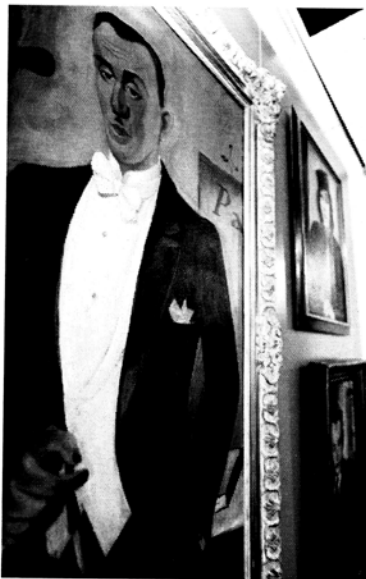
7.10.2008

Ilpo Repo

PIKKU-
UUTISIA

Palmut ja valtatiet

Päivälehdessä museossa, Helsingin Sanomien vanhas-
sa painotalossa Ludviginkadulla avattiin Tulenkant-
tajiä koskeva pieni mutta tyylikkäästi sommiteltu
näyttely, joka on saavuttanut suuren yleisömenestyk-
sen. Sen lehtimainoksista on raukeana tuijotellut
egyptiläisäsuun pukeutunut Olavi Paavolainen,
joka on näyttelyn päähenkilö. Näyttelyyn on som-
miteltu ”itämainen huone”, mutta siellä on mahtava
auto. – Olihan vauhdin ja autojen ihannoiti yksi
1920-luvun romanttisista unelmista. Auton rattiin
saati rasvoihin ei tuolloin vielä ollut tarttunut sen
paremmin Olavi Mika Waltari. – Kumpikaan ei kos-
kaan hankkinut ajokorttia. Avajaisissa 11.11.2008
kuultiin Vesa Maurialan puheenvuoro *Paavolaisen
politiikasta*, Martti Piltzin esitelmä *Hopeahaikaran
huuto – tulenkantajat ja vauhti*, niin teollisuuden
kuin runouden kannalta. Pentti Paavolaisen puheen-
vuoro oli saanut haastavan teeman *Naiset ja Olavin
katse*. Näyttely oli avoinna 22.2.2009 asti.

Vuosi 1918 historiantutkimuksessa

Väinö Tannerin Säätiö järjesti 19.12.2008 semi-
naarin edesmenneen professori Jaakko Paavolaisen
elämäntien muistoksi. Seminaari pidettiin Helsingin
yliopiston pienessä juhlasalissa, paikalla oli lähem-
mä 100 henkeä. Puheenjohtaja europarlamentä-
arikko FT Lasse Lehtinen siteerasi avauksessaan
Jaakon lausetta, jossa tämä viitaten sisällissodan
verisiin haavoihin sanoi, että niiden valossa talviso-
dan ihme – se, että työväki pysyi samassa rintamassa
valkoisen Suomen kanssa – ”ei ollut vain ihme, vaan
ihmeiden ihme.”

Alustajina toimivat professori Timo Soikkanen
Turun yliopistosta, professori Pertti Haapala ja do-
senti Mervi Kaarninen Tampereen yliopistosta.
Haapalan teemana oli historiantutkimuksen lähtö-
kohtien ja tavoitteiden – eli ns. tutkimusparadig-
mojen – muutokset. Sisällissodan kuva on monel-
ta osalta saatu yhä tarkemmaksi ja sen perinteen
aloittajana Jaakko P. toimi vuosina 1966–1971
ilmestyneillä terroria ja vankileirejä koskevalla tut-
kimuksillaan. – Tämänhetkessä historiatieteessä
ei ajatella enää, että voisi löytyä jokin puhdas tai
yksi, edes jotenkin puolueeton totuus. Niinpä tut-
kijat kysyvät enemmänkin sitä, miten historiallisia
tapahtumia on kuvattu, mitä on kysytty ja miten
siitä on eri aikoina kirjoitettu. Samalla kuitenkin
loitonnutaan yhä kauemmaksi mukana olleiden
kokemuksista ja itse välittömistä tapahtumista.
Kaarninen on tutkinut punaorpojen asemaa, johon
kuitenkin varsin pian sodan jälkeen jo tartuttiin.

Jaakon toinen suuri kirjasarja oli Väinö Tanne-
rin elämäkerta, julkaistu vuosina 1977–1989. Tan-
nerin elämäntien tietysti asettuu kuvaamaan sitä,
miten tuo talvisodassa työllä rakennettu ”ihmeiden ihme” oli
määrätietoisella työllä rakennettu. Tänään Tanne-
rin merkitys voidaan tunnustaa, mutta silloin kun
Jaakko tutkimuksensa aloitti Kekkonen Suomessa
Tannerin nimi oli tuskin kenenkään huulilla. – Kiit-
täessään järjestäjiä Pentti sanoi mm:

*Olemme ehdottaneet kustantaja Tam-
melle, että vuonna 1974 valmistunut tii-
vistelmä, Suomen kansallinen murhe-
näytelmä olisi saatu uusintapainokseen.
Sen sivuilta on tiiveimmässä muodossa
kuultavissa Jaakon ääni, se joka yrit-
tää kaikessa ehdotonta tasapuolisuutta,
kohtuullisuutta ja inhimillistä eläytymis-*

tä. Siitä on aikoinaan ilmestynyt myös ruotsinnos. - Jaakon ehkä tärkein ajatus historiasta ja tieteenteosta, perheen ruokapöydästä ja saunaturinoista vuosien takaa oli se, että vain sellainen lähestyminen oli kiintoisaa ja todellisesti merkittävää tiedettä, joka kyseenalaistaa vakiintuneen tulkinnan. Mitä yleisemmin omaksuttu, toistettu ja lähtökohdaksi otettu käsitys, sitä todennäköisempää on, että se perustuu jollekin 'valheelle' ja jättää jonkin olennaisen näkökulman huomiotta. Ihmiskunta hukkuu tietoon ja toisaalta on niin paljon keskeisiä asioita, joista tiedetään vain niin vähän.

Sara Paavolainen Helsingin valtuustoon

Lahjakas näyttelijä Sara Paavolainen (SDP) valittiin 1375 äänellä Helsingin valtuustoon syksyn 2008 kunnallisvaaleissa. Näyttelijän työstään lukuisia palkintoja saanut Paavolainen on tullut tunnetuksi myös omaishoitajatyöstään. Hän toimii kehitysvammaisen tyttärensä Saimin omaishoitajana ja on ollut aktiivisena toimijana Käpytikka-yhdistyksessä puuhaamassa vuokrataloa nuorille kehitysvammaisille aikuisille. Talo oli muuttovalmis tammikuussa 2009.

Osallistuminen parin viime vuoden aikana kirkon arvoseminaariin, jonne oli kutsuttu 40 eri alojen näköalapaikoilla olevaa ihmistä, pani hänet pohtimaan syvemmin omia arvojaan. Paavolainen määrittelee itsensä periaatteelliseksi ihmiseksi: minkä hän ottaa hoitaakseen, sen hän hoitaa. Hän toteaa, ettei halua markkinoida itseään vaan haluaa puhua asioiden kautta.

Paavolainen painottaa erityisryhmiä lapset, vanhukset, vammaiset ja maahanmuuttajat sekä niiden hyväksi tehtävää työtä. Nämä ryhmät tarvitsevat yhteistä tukea ja monenlaisia ratkaisuja ihmisarvoisen elämän toteutumiseksi.

Perhe on Sara Paavolaiselle aiheista rakkain. Hän kirjoittaa: "Teatteri-, elokuva- ja TV-töistäni tärkeimmät ovat tutkineet juuri perheen vuorovai- kutusta ja vallankäyttöä, myös perheväkivaltaa ja syrjäytymistä, kuten TV-työt "Huojuva talo", "Venny" ja "Varpuset". Olen saanut töistäni palkintoja, mutta tärkeimmän on elämä itse antanut – kyvyn tunnistaa arjen hätää ja halun auttaa."

Toivotamme Saralle onnea ja menestystä valtuustotyössä!

Lähteet: www.sarapaavolainen@net.

Uutispäivä Demari 10.9.2008

Sara Juhanintytär Paavolaisesta on kirjoitettu useassa sukulehdessämme: 6 / 1982, 10 / 1986, 15 / 1991 ja 29 / 2003.

Uudessa Karjala -lehdessä 19.2.2009 on raportti äänestyksestä "Kaikkien aikojen karjalainen"

- Sen voitti ylivoimaisesti Johannes Virolainen 139 äänellä
 2. oli Veikko Vennamo 71 äänellä
 3. Martti Ahtisaari 38 ääntä
 4. Juho Lallukka 29 ääntä

mutta yllätys yllätys:
 jaetulla sijalla 21. oli Olavi Paavolainen (3 ääntä),
 jaetulla sijalla 29. Annikki Paavolainen (2 ääntä)
 ja jaetulla sijalla 37. Katri Veltheim (1 ääni).

Sukuseuran lehti onnittelee!

Jaakko Paavolaisen Carelica -kirjoja Karjalan Liitolle

Karjalaisten kirjamesseujen yhteydessä Helsingin Karjala-talolla 22.11.2008 julkistettiin kirjalahjoitus, jonka Jaakon perikunta teki Karjalan Liitolle. Se on liittänyt kirjat omaan kokoelmaansa ja ne on sijoitettuina Wärtsilä-huoneeseen. Jaakon kirjastosta osa jakaantui kolmen lapsen kesken, varsinainen poliittisen historian ammattikirjallisuus lahjoitettiin Turun yliopistoon, jossa se on olemassa erillisenä kokoelmana. Karjalaa koskeva kirjallisuus oli karttunut jo Jaakon isän, kouluneuvos Erkki Paavolaisen (1890-1960) aikana. Jaakko sai ja hankki sitä itse osin koska toimi sukuseuran puheenjohtajana ja lehtijuttujen kirjoittajana. Varsinaisen aktiviteettinsa hän löysi Viipurin Suomalaisen Kirjallisuuden Seu-

ran piiristä, jonka tiimoilta hän myös keräili Viipuria koskevaa kirjallisuutta sekä karjalaisyyntyisten kirjailejoiden teoksia ja toimitti yhden VSKS:n julkaisuista.

Paula Koskimäki ja Pentti Paavolainen saivat myös ilokseen kuulla, miten nykyisen Karjalan Liiton piirissä on tiedostettu Erkki Paavolaisen työn merkitys liittoa jo talvisodan aikana perustettaessa ja ensimmäisten vuosikymmenten toiminnassa.

– Toivottavaa on, että Karjalan Liitto vastedes, monien aiempien tehtäviensä tultua täytetyksi, aikaa myöden voisi kehittyä karjalaisen kulttuurin ja sitä koskevan informaation keskuksiksi, yhä parempine kontakteineen nykyiseen Karjalaan.

Uusi tapa maksaa sukuseuran jäsenmaksu

Olemme siirtyneet myös Sukuseuran jäsenmaksun suorittamisessa uuteen aikaan. Tämän sivun alareunassa on mallipankkisiirto, jonka kaltaista tulee käyttää jäsenmaksun maksamisessa.

Maksaessanne täyttäkää nimi yms. tarvittavat tiedot ja mikä tärkeintä :

Oma viitenumeronne on numerosarja osoitetarrassa lehden takakannessa.

Viitenumero tarvitaan, jotta tiedämme kuka on maksanut jäsenmaksun.

Kirjoittakaa viitenumeronne pankkisiirrossa kohtaan: viitenumero.

Kuten aikaisemminkin voitte maksaa tällä samalla tilisiirrolla sekä Paavolaisten Sukuseuran (15 €) että Karjalan Liiton (6 €) jäsenmaksun. Karjalan Liiton jäsenmaksu on vapaaehtoinen ja voitte maksaa sen myös jonkin muun Liittoon kuuluvan yhdistyksen kautta.

Saajan tilinumero Mottagnernr konttonummer	Nordea 102930-316850	TILISIIRTO GIRERING <small>Maksu välitetään suojalle vain Suomessa Kolmannen maksajamääräyksen yleisten ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman viitenumeron perusteella. Betaldningen försändes till utländska räkningar i Finland enligt Åbördaens villkor för tvärska betalningsförfarandet och endast till det konttonummer betaldningen avses.</small>	
Saaja Mottagare	Paavolaisten Sukuseura ry Ahmankatu 4 C 18, 05460 Hyvinkää	Viesti Meddelande	
Maksaja Betalsare	SUKULAINEN TOIVO	J ä s e n m a k s u 1 5 € / h K a r j a l a i n l i i t t o 6 €	
Allekirjoitus Underskrift		Vältenro Ref.nr	4431
Tilitä n:o Från konto nr		Eräpäivä Förf.dag	Euro

4431
Sukulainen Toivo
Karjalantie 8
00000 Rajantaka

PANKKI BANKEN

2820
Pentti Paavolainen
Jalavatie 2 A 2
00270 HELSINKI

Port Payé
Finlande
132468
●
posti

ECONOMY

Jos vastaanottajaa ei tavata, lehti pyydetään palauttamaan:
Helena Paavolainen, Kurkisuontie 14 B 12, 00940 HELSINKI.

Sukuseuran johtokunnan yhteystiedot

Pekka Paavolainen
Esimies
Koivukuja 4 A 6
33960 PIRKKALA
(03) 368 1755; 0400 733 282
pave.paavolainen@luukku.com

Kari Paavolainen
Rajatie 50
17130 VESIVEHMAA
(03) 766 7218; 0400 357 193
kari.paavolainen@phnet.fi

Armi Auri
Rautatienkatu 11-13 A 10
33100 TAMPERE
(03) 2131 230; 040 509 1167
jukka.auri@akerkvaerner.com

Helena Paavolainen
Sihteeri
Kurkisuontie 14 B 12
00940 HELSINKI
040 718 4858
helepa@elisanet.fi

Vesa Pekka Paavolainen
Keskustie 15 C 26
46920 ANJALANKOSKI
0400 763 502
pekka.paavolainen@laconde.fi

Tuula Martsola
Kenttäkuja 2 B 5
00720 HELSINKI
(09) 385 9576; 044 5350 129
tuula@martsola.com

Erkki Paavolainen
Taloudenhoitaja
Ahmakatu 4 c 18
05460 HYVINKÄÄ
040 551 2037
erkki.paavolainen@elisanet.fi

Matti Paavolainen
Purokatu 44
15200 LAHTI
0500 526 259
matti.paavolainen@hel.fi

Juhani Paavolainen
Lyhytkuja 3
07900 LOVIISA
(019) 530 055
paavolainen@chi.inet.fi

Marja-Leena Kivilä
Saarenpäänkatu 21
13210 HÄMEENLINNA
(03) 674 1710

Pentti Paavolainen
Jalavatie 2 A 2
00270 HELSINKI
(09) 458 2241; 0400 649 021
pentti.paavolainen@kolumbus.fi

Inkeri Nummelin
Metsäpellontie 49
15200 LAHTI
(03) 733 4321

Kunniajäsenet
Maj-Liisa Paavolainen
Ritva Paavolainen
Annikki Paavolainen